

**UNIVERZITET U SARAJEVU
ELEKTROTEHNIČKI FAKULTET
ODSJEK: RAČUNARSTVO I INFORMATIKA**

SEMINARSKI RAD
SISTEM KONTROLE I UPRAVLJANJA SAOBRAĆAJEM

Prof. Dr Adnan Salihbegović

ČLANOVI GRUPE 11:

Batinić Ivana

Šimić Ivana

Videkanić Davor

Akadska 2004/2005

REALIZACIJA SEMINARSKOG RADA

R. br.	Funkcionalnost ili aktivnost	Uključeno u rad	Član tima na realizac.	Komentar
1	Razrada koncepta procesa i aplikacije	DA	Batinić Ivana Šimić Ivana Videkanić Davor	U toku razrade koncepta procesa i aplikacije učestvovali su svi članovi. Korištena literatura i podaci dostupni sa Interneta.
2	Procesna baza podataka	DA	Batinić Ivana Šimić Ivana	Definisani OPC tagovi na OPC Simulatoru. Definisane lokalne varijable.
3	Realizacija procesnih ekrana	DA	Batinić Ivana Šimić Ivana Videkanić Davor	Batinić Ivana i Šimić Ivana: Alarmi (Real time, Historijski) i Trendovi (Real time, Historijski); Videkanić Davor: Ostalo
4	Realizacija matematskog modela simulacije procesa	DA	Batinić Ivana Šimić Ivana Videkanić Davor	
5	Konfigurisanje AlarmWorX32 Servera za monitoring procesnih podataka u aplikaciji i generisanje alarma	DA	Batinić Ivana Šimić Ivana Videkanić Davor	
6	Konfigurisanje alarm loggera za prikupljanje i pohranjivanje generisanih alarma u aplikaciji	DA	Batinić Ivana Šimić Ivana Videkanić Davor	
7	Konfigurisanje Alarm Report ActiveX za prikazivanje historijskih alarma i događaja	DA	Batinić Ivana Šimić Ivana Videkanić Davor	
8	Konfigurisanje real time trendova i ekrana sa prikazivanjem ovih trendova	DA	Batinić Ivana Šimić Ivana Videkanić Davor	
9	Konfigurisanje logera za trendiranje podataka i prikazivanje historijskih trendiranja	DA	Batinić Ivana Šimić Ivana Videkanić Davor	
10	Konfigurisanje TWX32 izvještaja i ekrana za prikazivanje izvještaja	DA	Batinić Ivana Šimić Ivana Videkanić Davor	
11	Konfigurisanje funkcionalnosti izbora interfejsnog jezika i kreiranje dopune ekrana za ovaj izbor sa indikacijom aktivnog interfejsnog jezika	DA	Batinić Ivana Šimić Ivana Videkanić Davor	
12	Realizacija help fajla sa opisom rada aplikacije i njenim korištenjem , kao i podešenjima pri instaliranju u novo softversko okruženje u kojem će se izvršavati	DA	Batinić Ivana Šimić Ivana Videkanić Davor	
13	Dopunske funkcionalnosti	DA	Batinić Ivana Šimić Ivana Videkanić Davor	Dizajn i implementacija MS Access baze podataka.
14	Sinteza cjelokupne aplikacije i testiranje cjeline	DA	Batinić Ivana Šimić Ivana Videkanić Davor	Sistem integrator

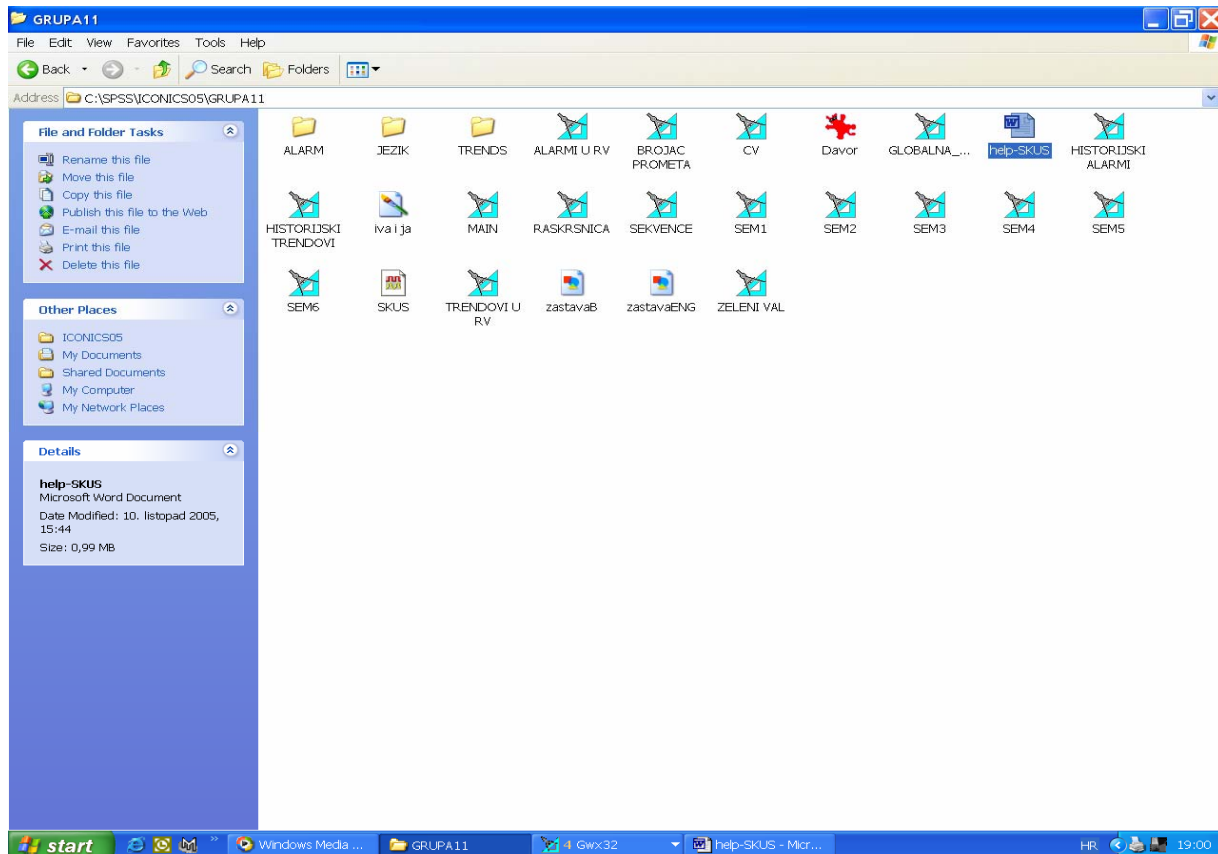
SADRŽAJ

1. UPUTA ZA INSTALACIJU I PODEŠAVANJE APLIKACIJE ZA SKUS SISTEM
2. KORISNIČKA DOKUMENTACIJA
 - 2.1 Početni ekran
 - 2.2 Zeleni val i žuto svijetlo
 - 2.3 Globalna varijabla
 - 2.4 Dužina sekvenci
 - 2.5 Raskrnica
 - 2.6 Brojač prometa i registracija pregorjelih sijalica
 - 2.7 Alarmi u RV
 - 2.8 Historijski alarmi
 - 2.9 Trendovi u RV
 - 2.10 Historijski trendovi

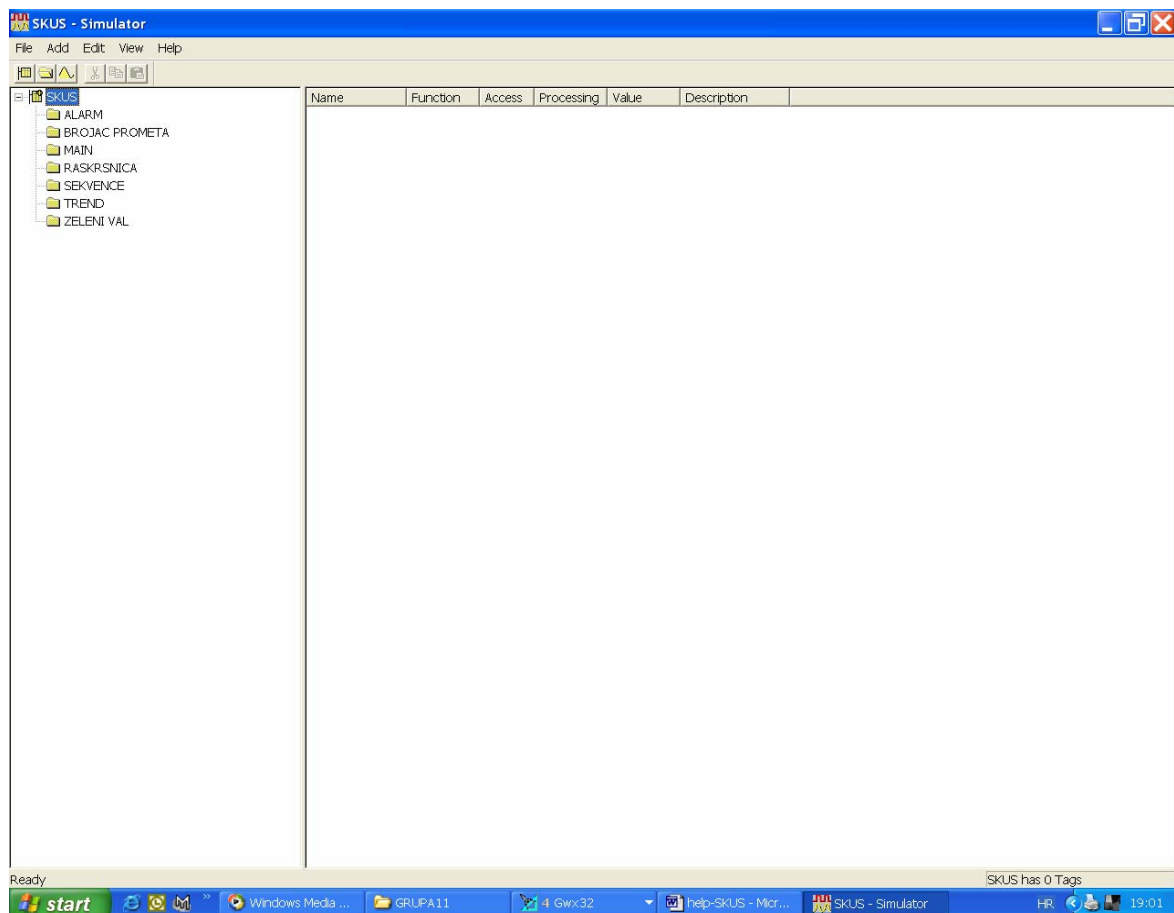
1. Uputa za instalaciju i podešavanje aplikacije za SKUS sisteme

Koraci za instalaciju, podešavanje i pokretanje aplikacije seminarskog rada grupe 11 su sljedeći:

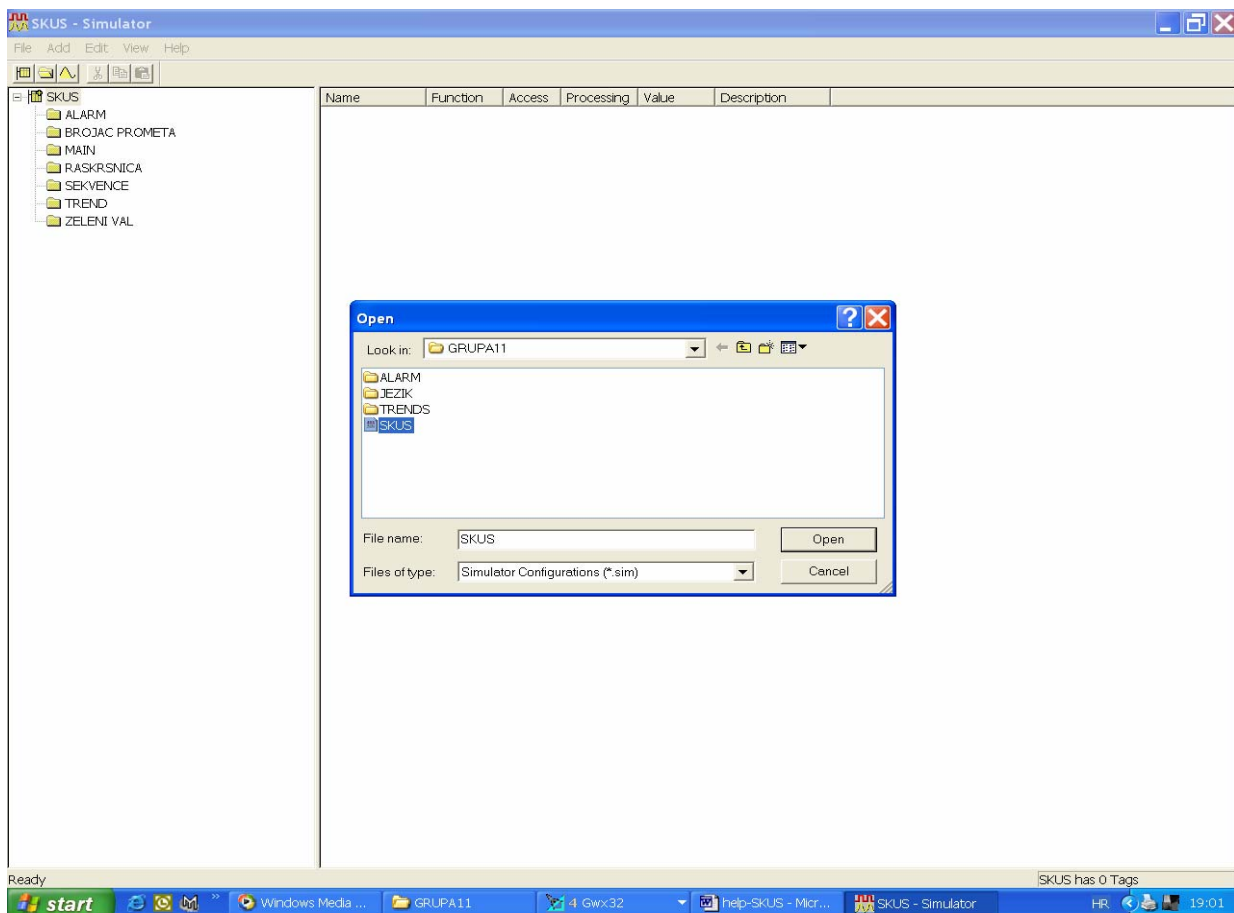
- 1) Kreirati putanju direktorija C:\SPSS\ICONICSO5\GRUPA 11. Otpakovati seminarski rad na kreiranoj putanji tako da se dobije slijedeća struktura:

- 2) Otvoriti OPC simulator (Start->Programs->ICONICS GENESIS 32->OPC Simulator).

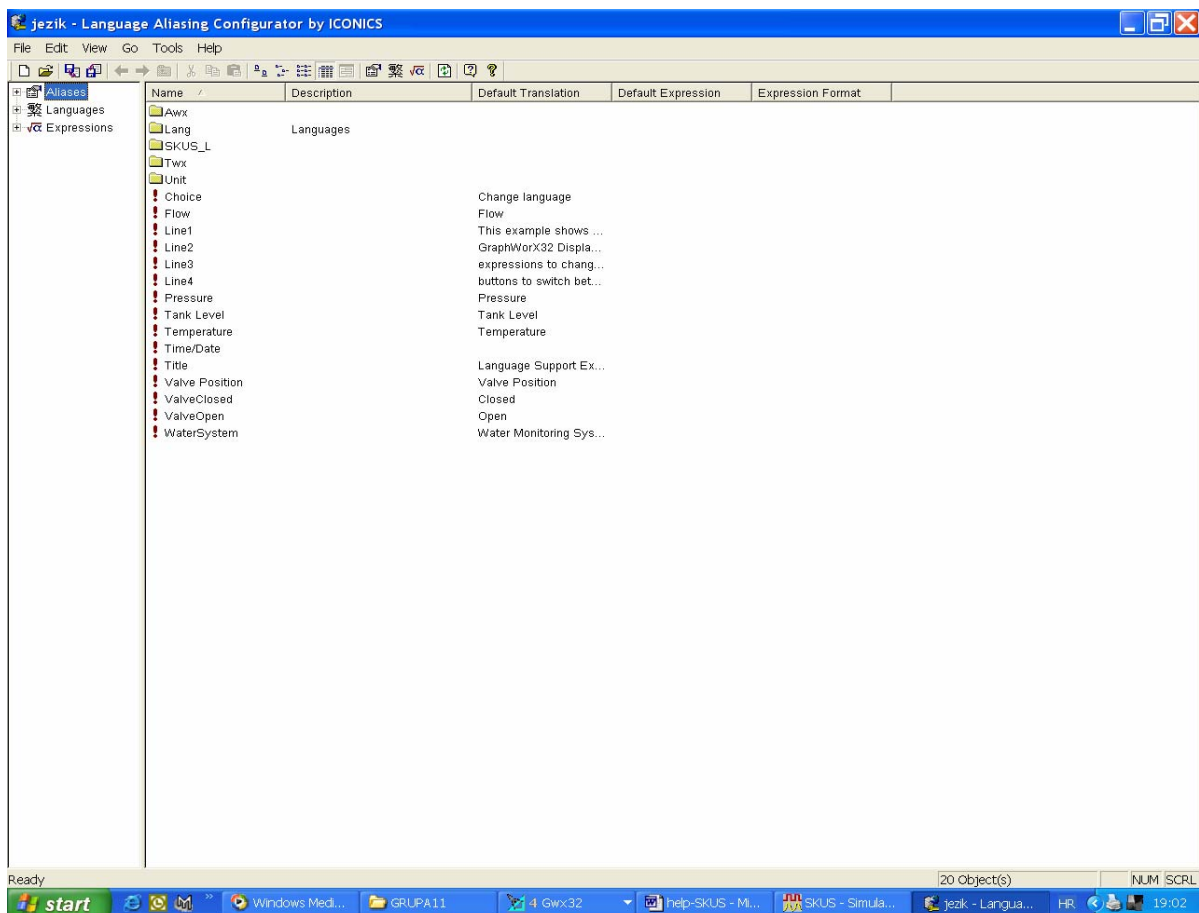

Izabrati File->Open te učitati datoteku "C:\SPSS\ICONICSO5\GRUPA11\SKUS.sim"

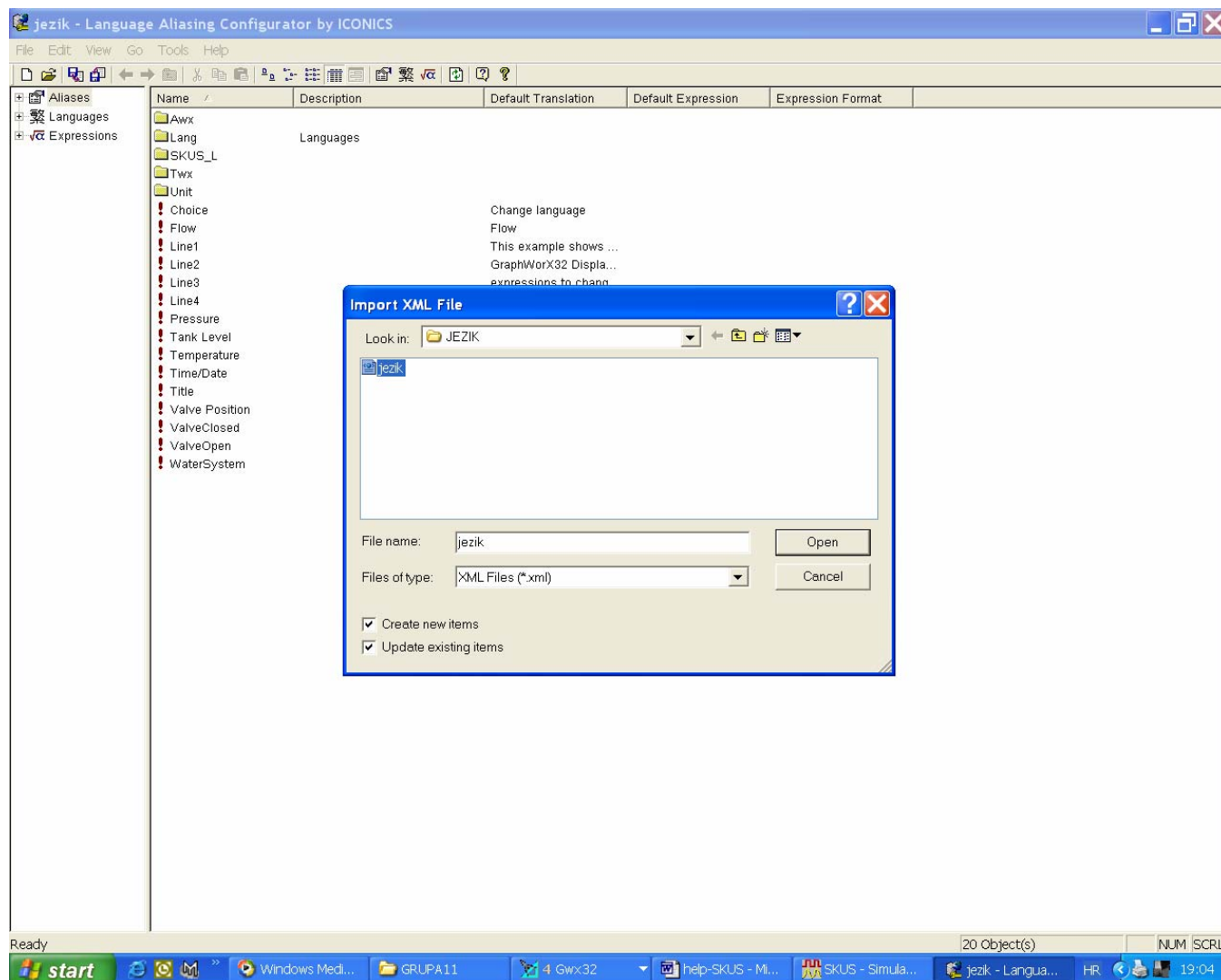

Uređaj po nazivu **SKUS** sadrži OPC tagove koje aplikacija koristi.

3) Otvoriti Language Configurator (Start->Programs->ICONICS GENESIS 32-> Languages).

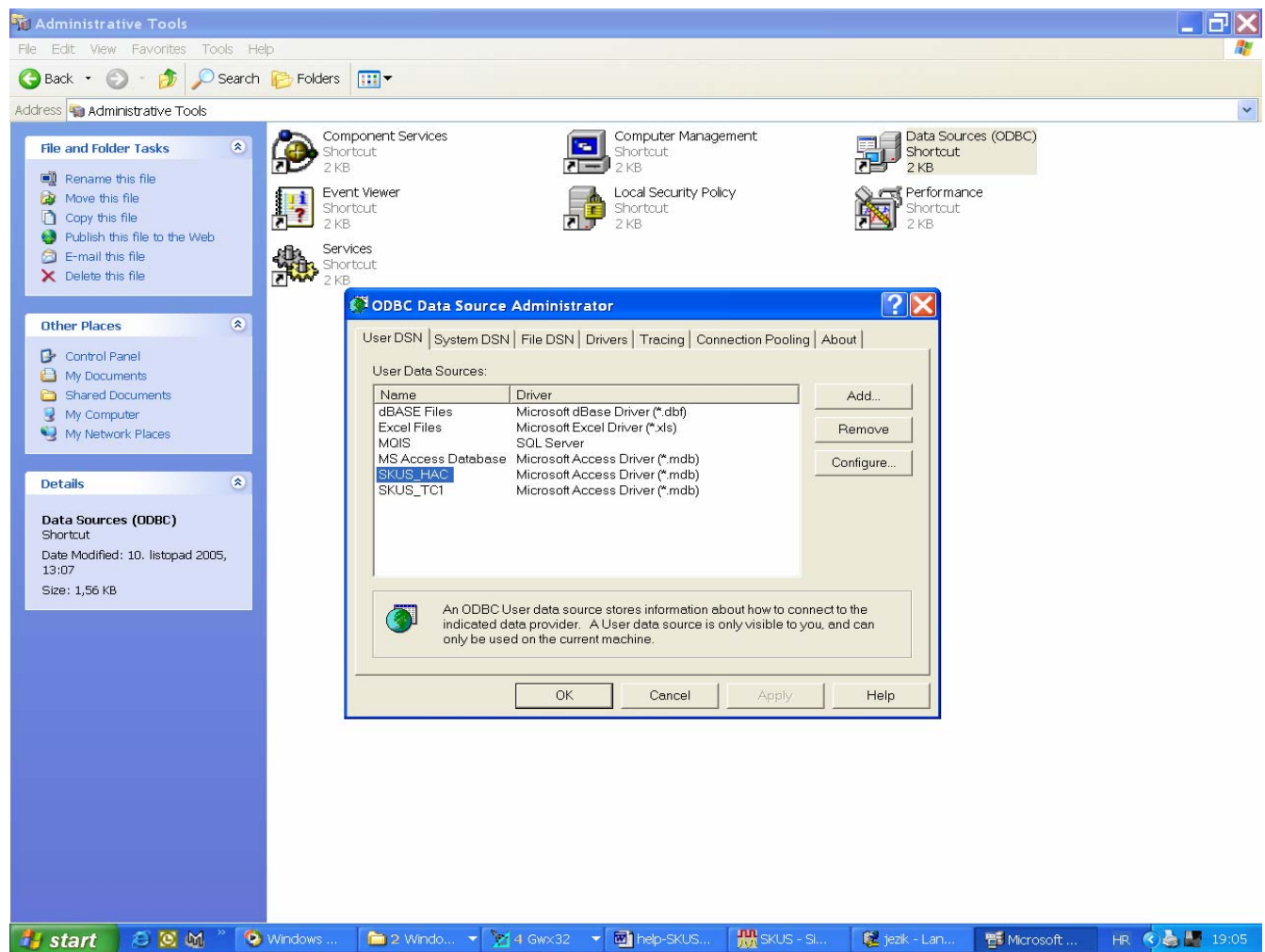

Izabrati XML Import i importovati datoteku jezik.xml koja se nalazi u direktoriju JEZIK

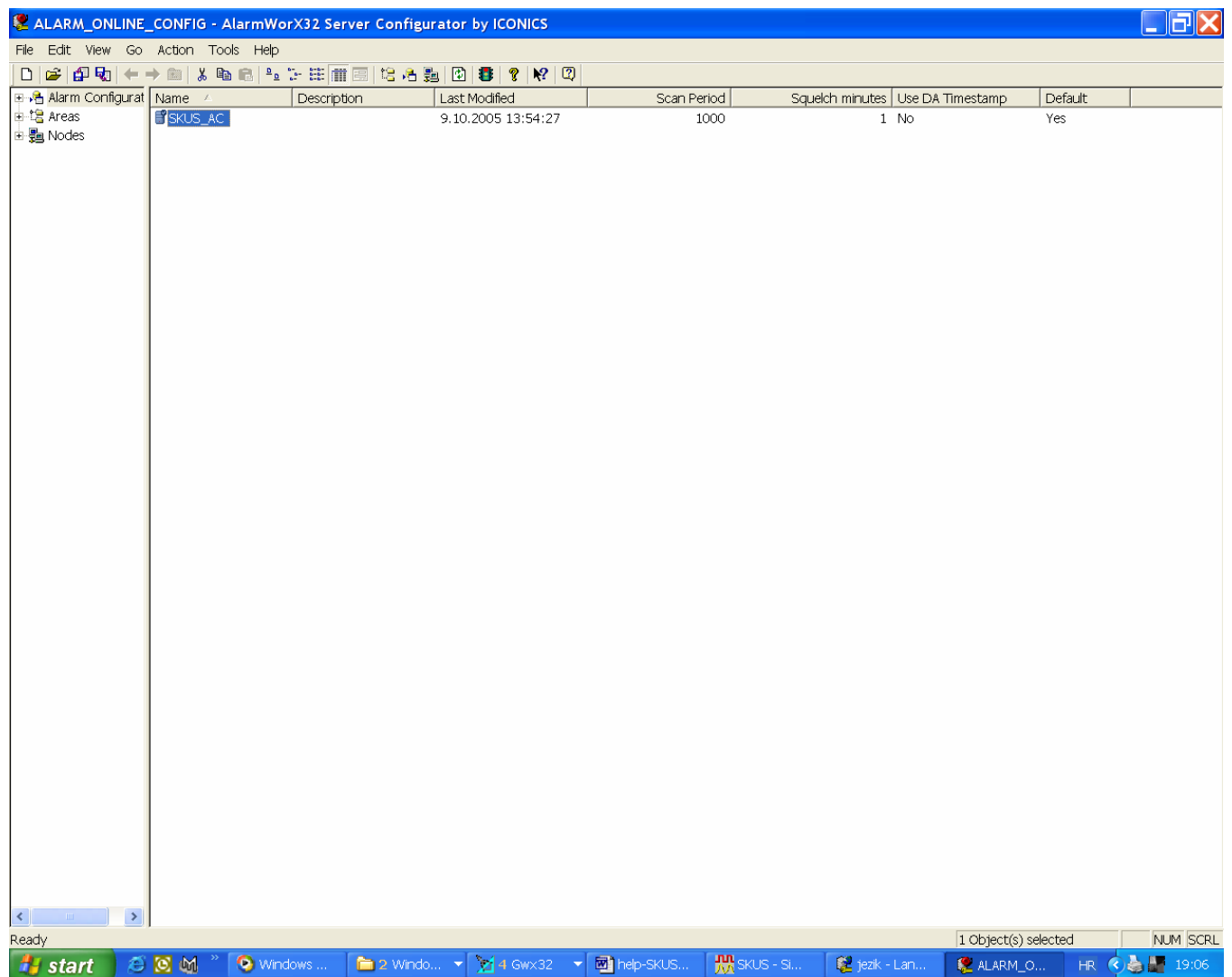

Jezički aliasi koji su neophodni za aplikaciju se nalazi u grupi Aliases->SKUS_L.

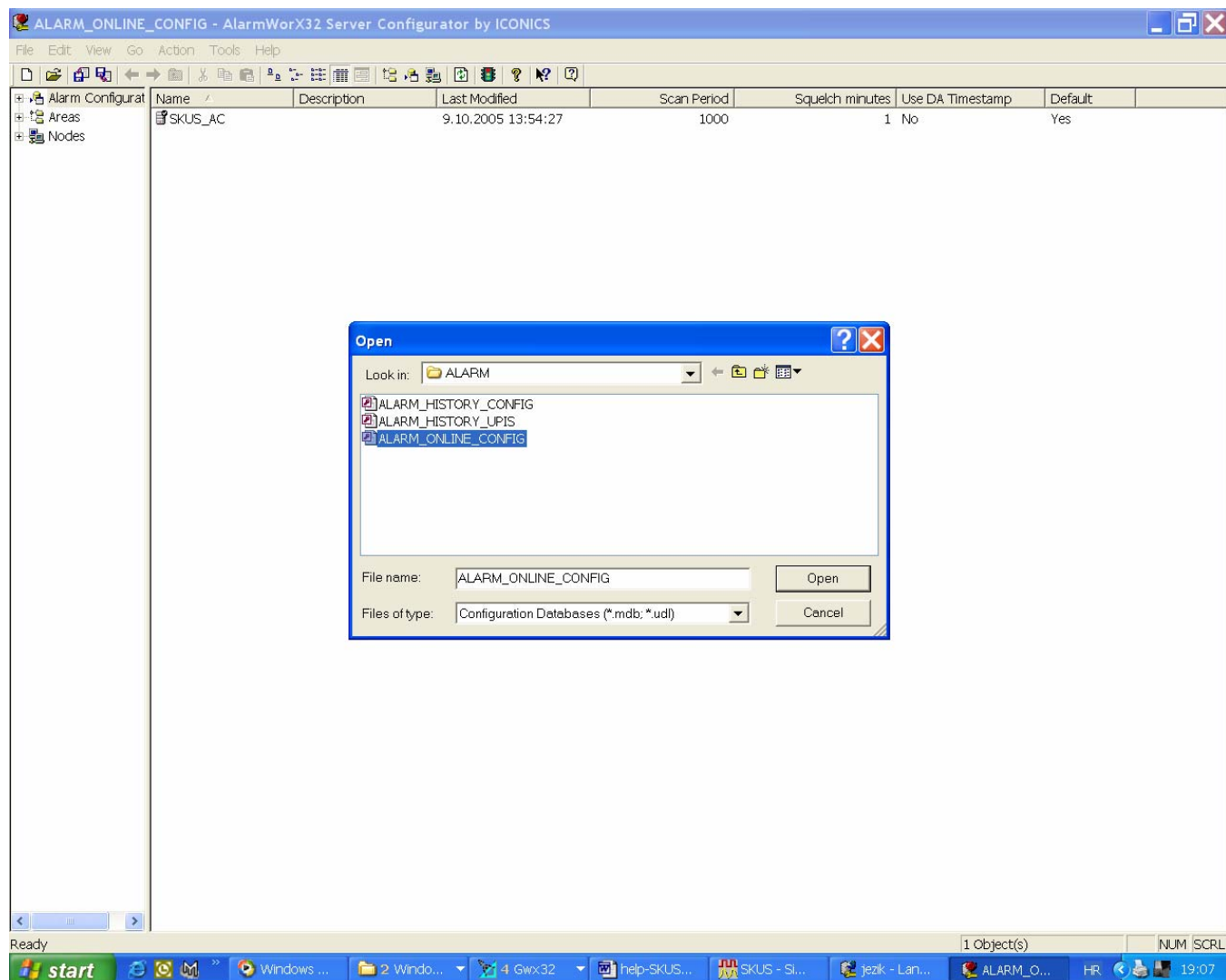
4) Kreirati ODBC izvore podataka (Control panel, Administrative Tools, Data Sources (ODBC)) po nazivu **SKUS_TC1** i **SKUS_HAC**. Prvi ODBC izvor pokazuje na bazu podataka "C:\SPSS\ICONICSO5\GRUPA11\TRENDS\TRENDS.mdb", a drugi "C:\SPSS\ICONICSO5\GRUPA11\ALARM\ALARM_HISTORY_UPIS.mdb".

5) Otvoriti Alarm Server Configurator (Start->Programs->ICONICS GENESIS 32-> AlarmWorx32)

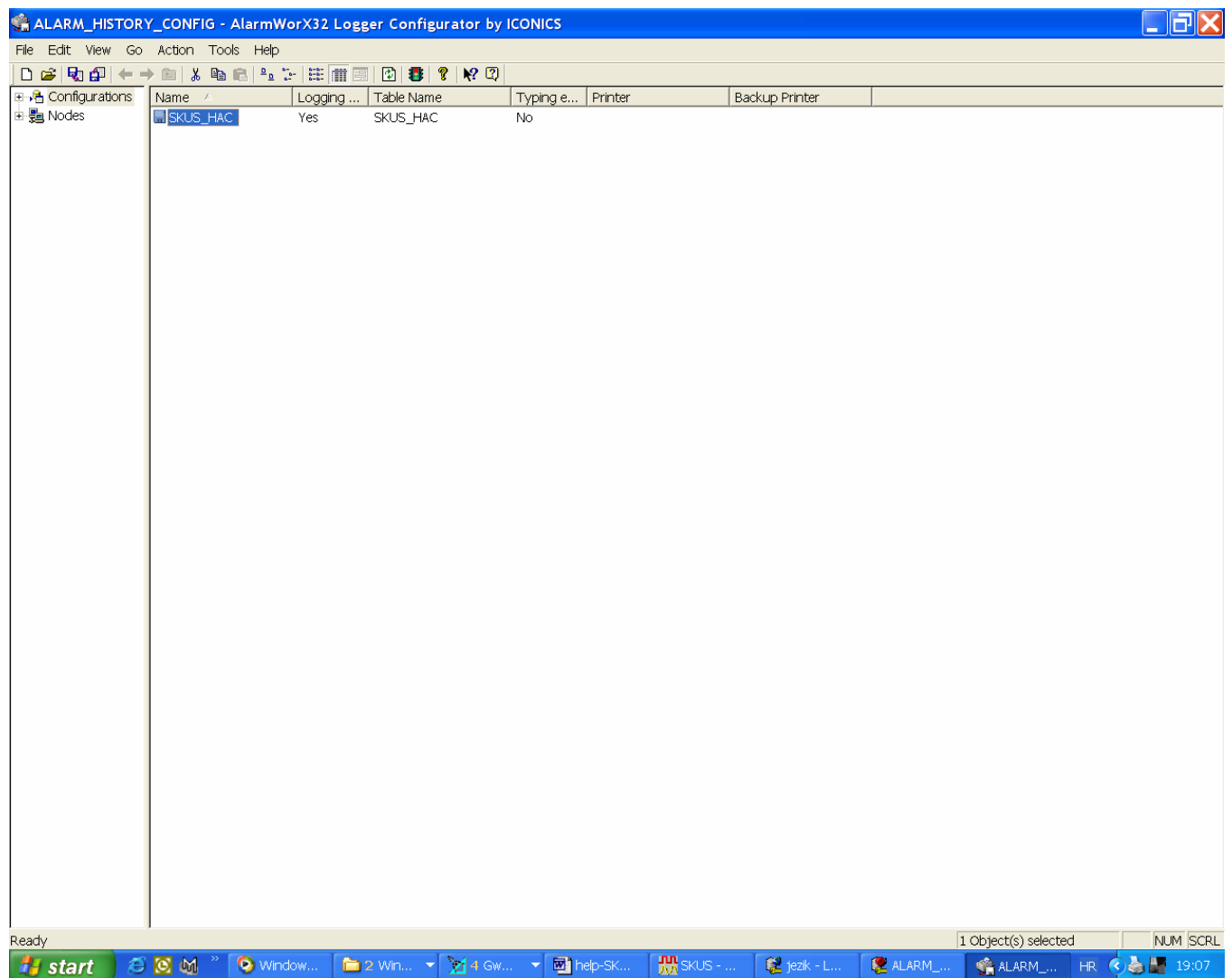

Izabrati File->Open te učitati datoteku ALARM_ONLINE_CONFIG.mdb koja se nalazi u datoteci ALARM.

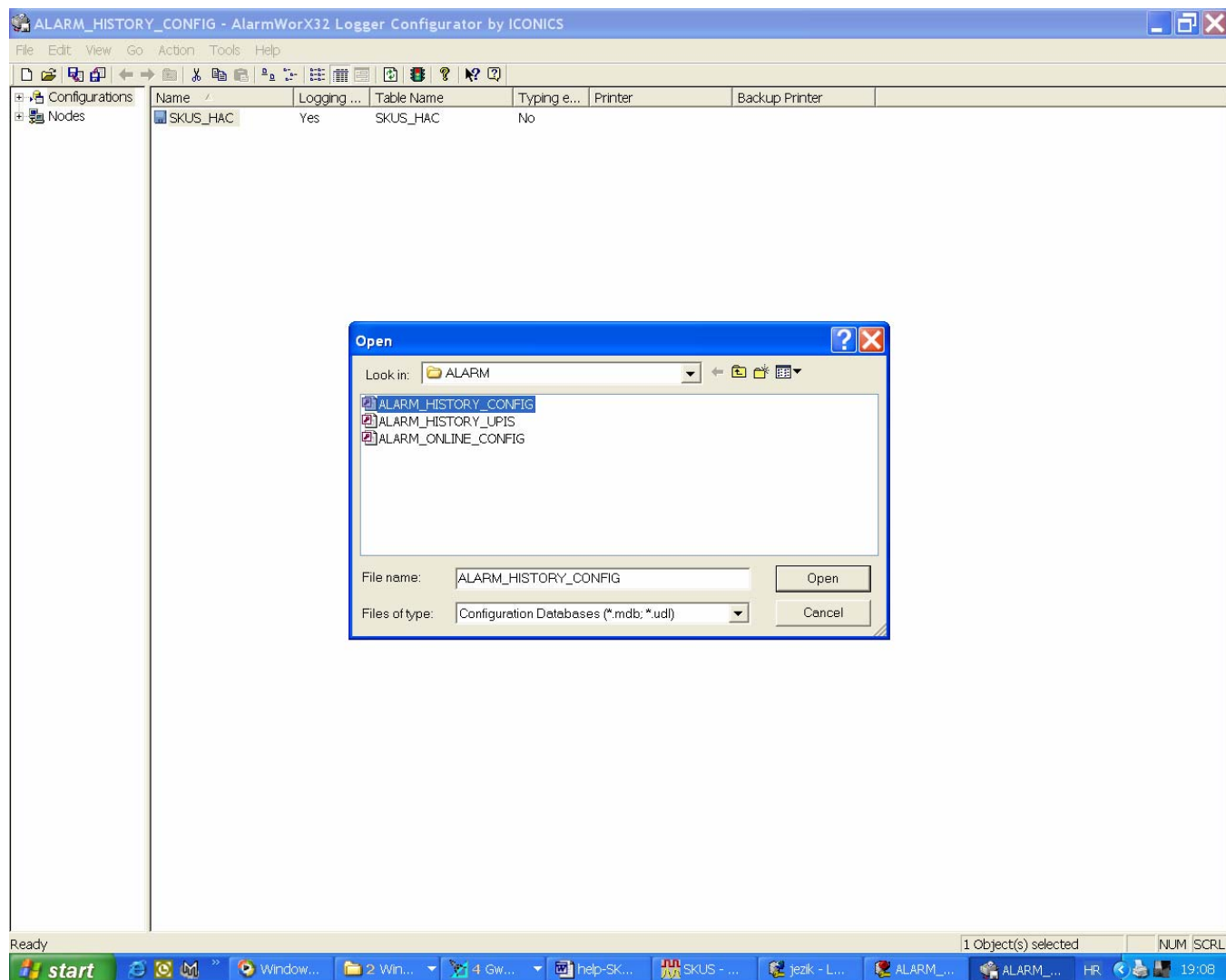

Izabrati File->Make Active kako bi učitana konfiguracija bila defaultna, tj. ona koju će server da čita.

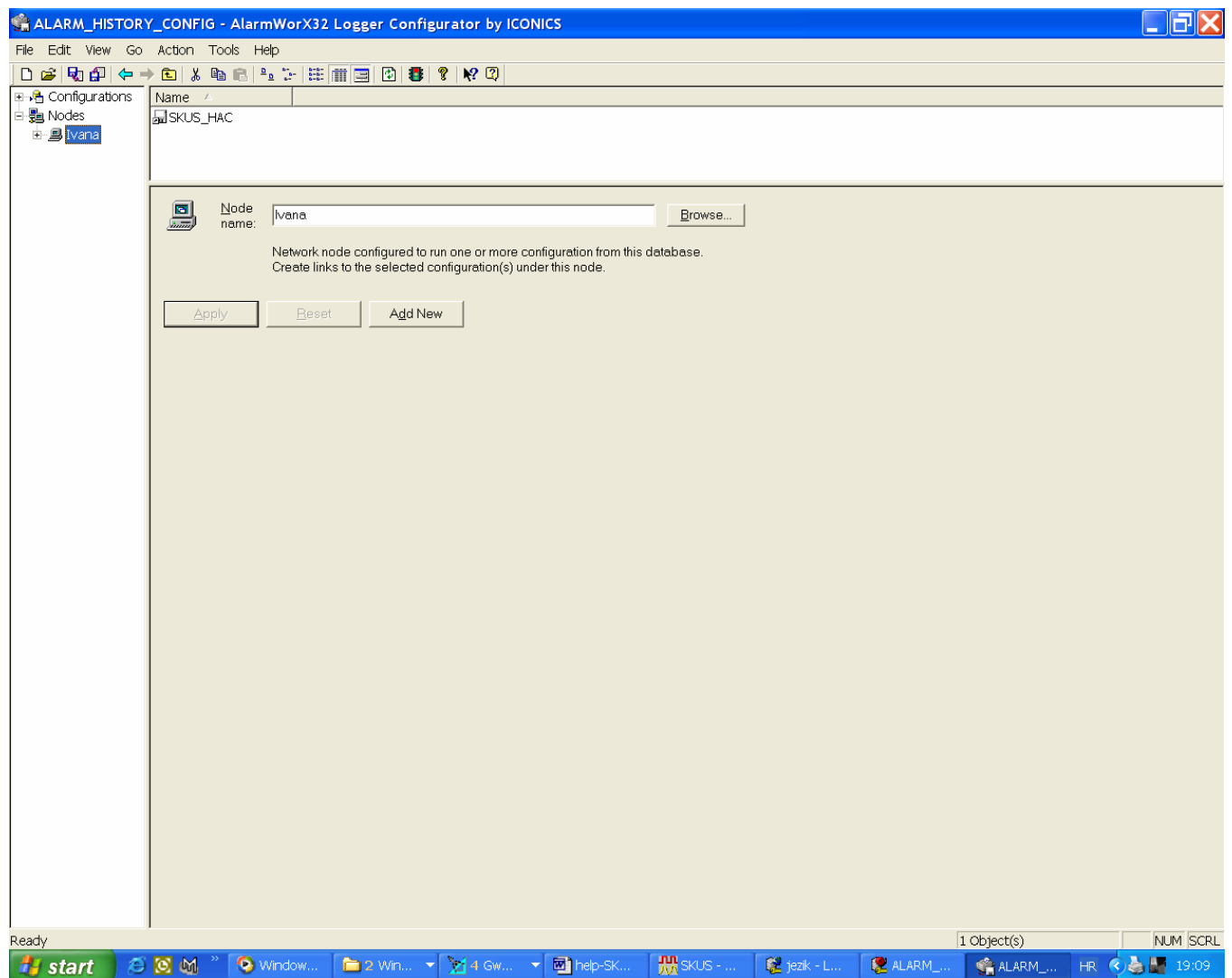
- 6) Otvoriti Alarm Logger Configurator (Start->Programs->ICONICS GENESIS 32-> AlarmWorx32)

Izabrati File->Open te učitati datoteku ALARM_HISTORY_CONFIG.mdb koja se nalazi u direktoriju ALARM.

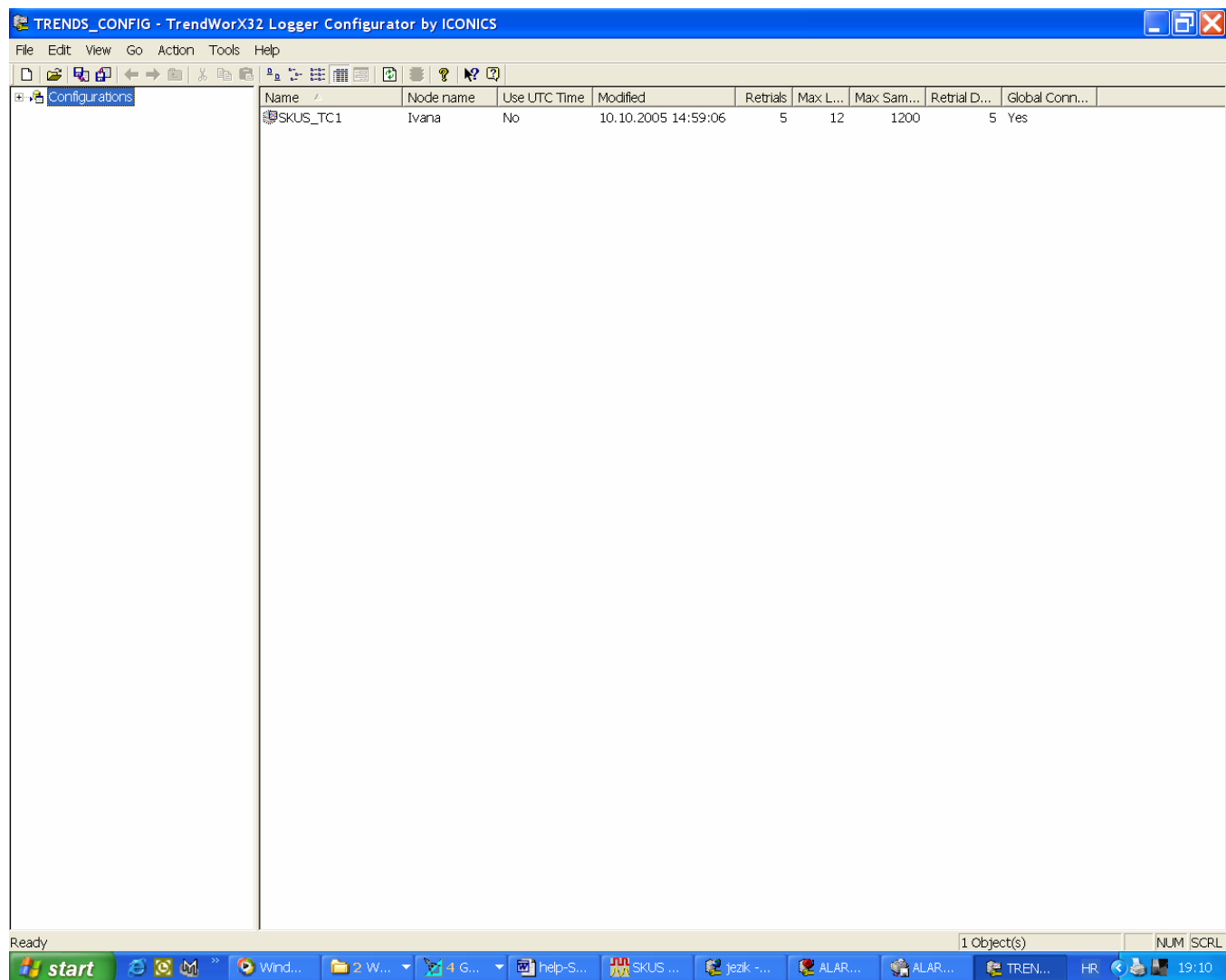

U browseru sa lijeve strane odabrati stavku Nodes->Ivana. Pritiskom na dugme Browse odabrati ime računara na kojem se aplikacija pokreće.

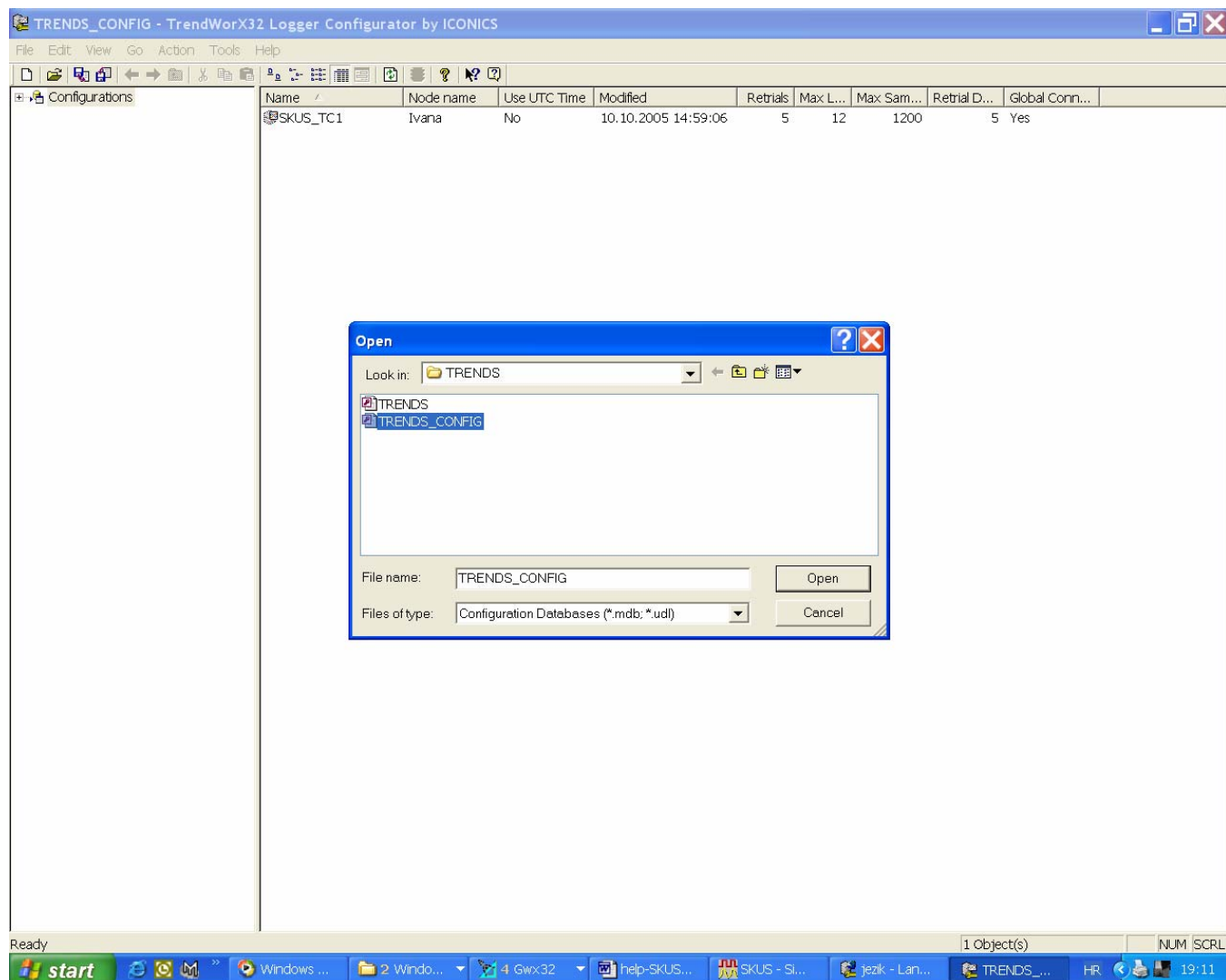

Pritisnuti dugme Apply, te odabрати opciju menija File->Make Active.

- 7) Otvoriti TrendWorx32 Configurator (Start->Programs->ICONICS GENESIS 32->TrendWorx32)

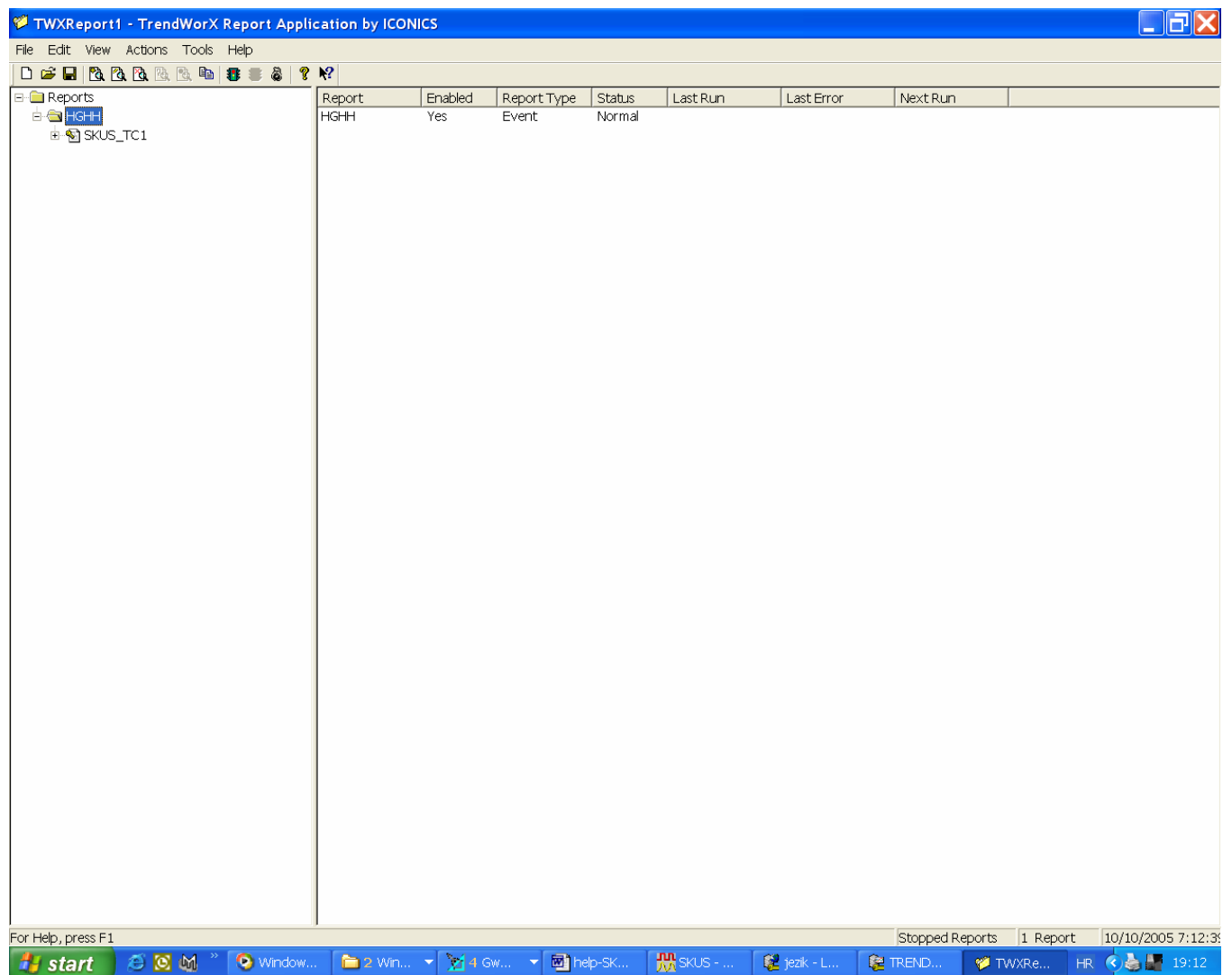
Izabрати File->Open te učitati datoteku TRENDS_CONFIG.mdb iz direktorija TRENDS.

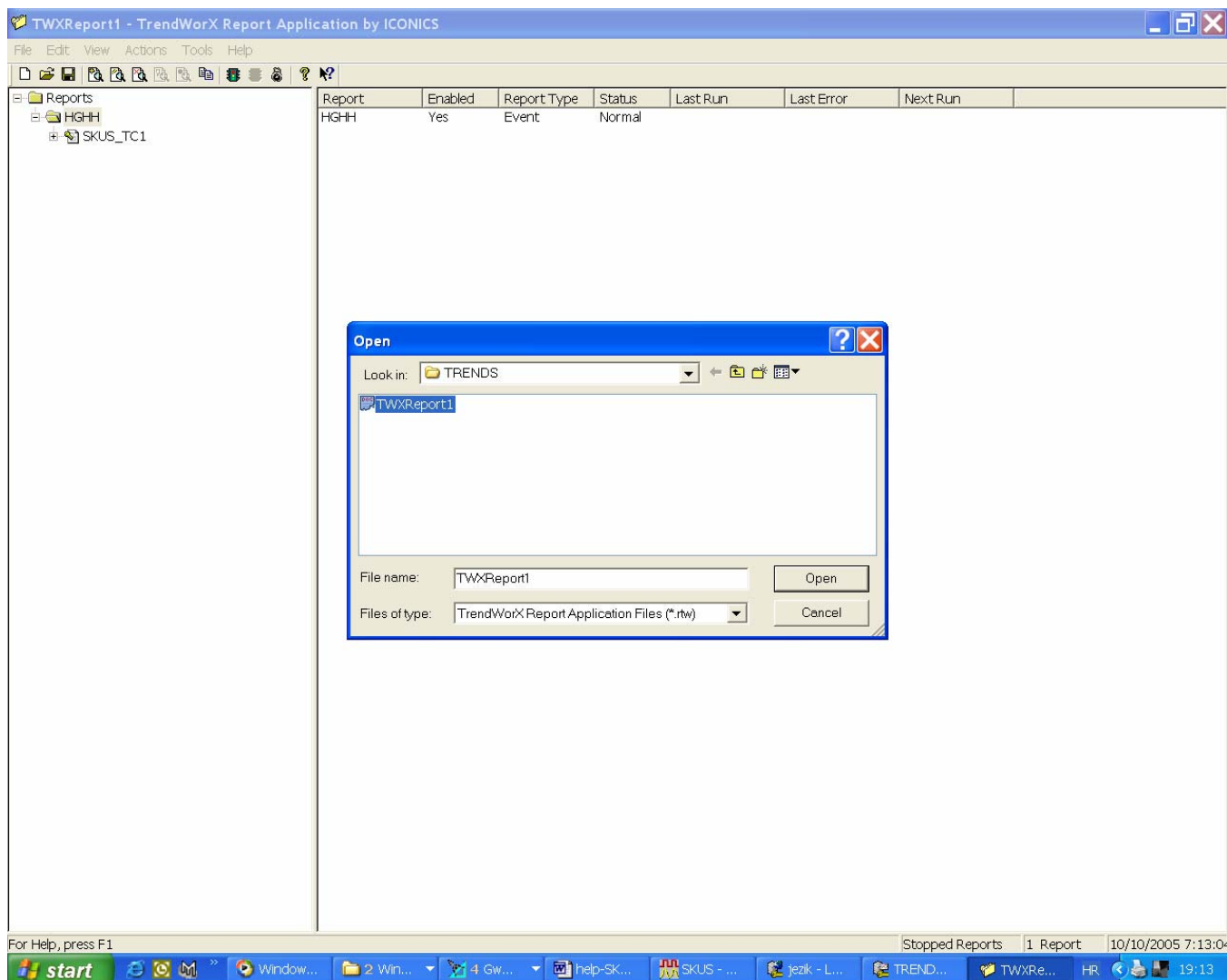
U browseru odabrati stavku **SKUS_TC1**. Promjeniti Network Node Name na naziv računara na kojem se aplikacija pokreće. U slučaju da postoji više konfiguracija na svakoj konfiguraciji je potrebno izvršiti ovu promjenu.

Odabrati File->Make Active.

8) Otvoriti TrendWorX32 Reporting (Start->Programs->ICONICS GENESIS 32-> TrendWorx32).

Izabrati File->Open te učitati datoteku **TWXReport1.rtw** koja se nalazi u direktoriju TRENDS.

Učitana konfiguracija sadrži izvještaj koji će se pokrenuti iz aplikacije.

Nakon ovih koraka, aplikacija je spremna za rad. U toku rada potrebno je manipulirati sa Iconics-ovim serverima, a najbolji način da se to uradi je da se pokrene aplikacija GenTray koja se instalira u tray računara (pored sata u donjem desnom uglu). Pomoću ove aplikacije dobijamo kontrolu nad svim aspektima rada Iconics Genesis aplikacija. (Tako npr., ako želimo raditi sa alarmima tj. pratiti alarme naše aplikacije na odgovarajućem ekranu, Alarm Server mora biti startovan. Da bi ovo uradili, treba kliknuti na Gen Tray ikonu, odabrati AlarmWorx32, Server i Start. Ako želimo raditi sa historijskim alarmima potrebno je osigurati da se alarmi koji pristižu sa Alarm Servera korektno i pravovremeno logiraju u sistem. U ovom slučaju potrebno je pomoću Gen Tray aplikacije startovati AlarmWorx32->Logger i dati mu određeno vrijeme kako bi se dovoljno alarma logiralo i moglo historijski prikazati. Važno je naglasiti i to da se izvještaji koji se pokreću iz naše aplikacije pritiskom na odgovarajuće dugme i odabirom checkboxova, ne mogu pojaviti sve dok ne bude startovan TrendWorx32 Reporter, što naravno opet možemo uraditi preko Gen Tray-a.

NAPOMENA: Neki ekrani u aplikaciji ovise od drugih, tako da moraju biti istovremeno pokrenuti u runtime-u.

Na kraju je potrebno posebnu pažnju obratiti na ograničenje Iconics Genesis proizvoda u demo modu, a to je limit do 32 vanjska izvora podataka, sumarno u svim aplikacijama. Zbog ovog problema može se desiti da GraphWorX32 ne može ispravno prikazati ili izračunati neke parametre (poput OPC tagova). Npr. ekran parametri prikazuje na pojedinim mjestima znakove ***** umjesto vrijednosti podataka. Jedno od rješenje ovog problema je isključivanje Alarm Server-a tako da ćemo smanjiti broj vanjskih izvora podataka.

2. Korisnička dokumentacija

2.1 Početni ekran

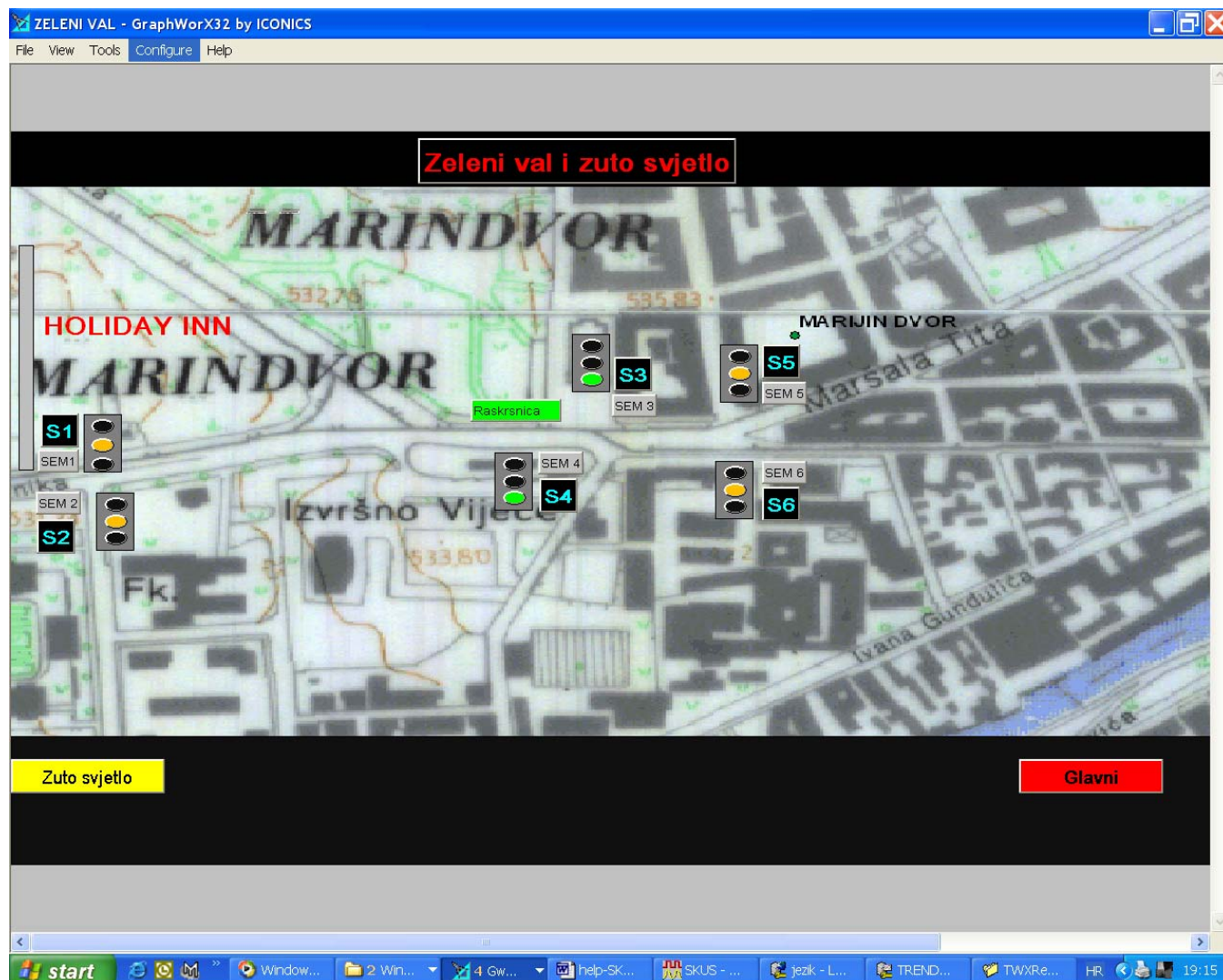
Ime	Opis
Naslov	Ispisuje naslov projekta
Zeleni val i zuto svjetlo	Dugme. Link na ekran ZELENi VAL
Globalna varijabla	Dugme Link na ekran GLO_VR
Dužine Sekvenci	Dugme Link na ekran SEKVENCE
Brojac prometa i registracija pregorjelih sijalica	Dugme Link na ekran BROJAC PROMETA
Raskrsnica	Dugme Link na ekran RASKRSNICA
Alarmi u RV	Dugme Link na ekran ALARMI U RV
Historijski alarmi	Dugme Link na ekran HISTORIJSKI ALARMI
Trendovi u RV	Dugme Link na ekran TRENDovi U RV

Historijski trendovi	<i>Dugme Link na ekran HISTORIJSKI TRENDОВИ</i>
Bosanski	<i>Dugme Koristi se za promjenu jezika na bosanski</i>
Engleski	<i>Dugme Koristi se za promjenu jezika na engleski</i>
Pomoć	<i>Dugme Link na file help-SKUS.doc</i>
O nama	<i>Dugme Link na ekran CV</i>

Kratak opis ekrana:

Svrha početnog ekrana je da veže ostale ekrane, vrši prebacivanje jezika. Kao podloga ovog ekrana je mapa dijela grada čije su raskrsnice promatrane u ovom seminarском radu. Naravno u ovom ekranu su naznačeni i semafori koji će se koristiti za regulaciju zelenog vala, treptećeg žutog svjetla ...

2.2 Zeleni val i žuto svjetlo

Ime	Opis
Semafori	Semafori (SEM1-SEM6) prikazuju trenutno stanje na semaforu
Žuto svjetlo	<i>Dugme</i> koje će aktivirati trepteće žuto svjetlo za sve pravce, tj za sve semafore
Glavni	<i>Dugme</i> Povratak na glavni ekran

Kratak opis ekrana:

Za svaki od postojećih semafora imamo neku inicijalnu vrijednost trajanja zelenog svjetla definisanu u okviru odgovarajućih varijabli, naravno tu vrijednost možemo unijeti i proizvoljno ali se to radi u ekranu dužina sekvenci. Na osnovu već unaprijed zadanih vrijednosti za svaki semafor i globalnog vremena trajanja izmjene zelenog i crvenog svjetla za sve semafore vrši se promjena stanja na semaforima. Pritiskom na dugme žuto svjetlo prelazi se na stanje treptećeg žutog svjetla za sve pravce tj. za sve semafore.

NAPOMENA: Pritiskom na dugme žuto svjetlo prelazi se na stanje treptećeg žutog svjetla za sve pravce tj. za sve semafore. Vraćanje na režim rada zelenog vala izvršavamo na način da unesemo dužinu globalne varijable, zbog toga što prilikom prelaska na žuto svijetlo globalna varijabla je postavljena na 0.

2.3 Globalna varijabla

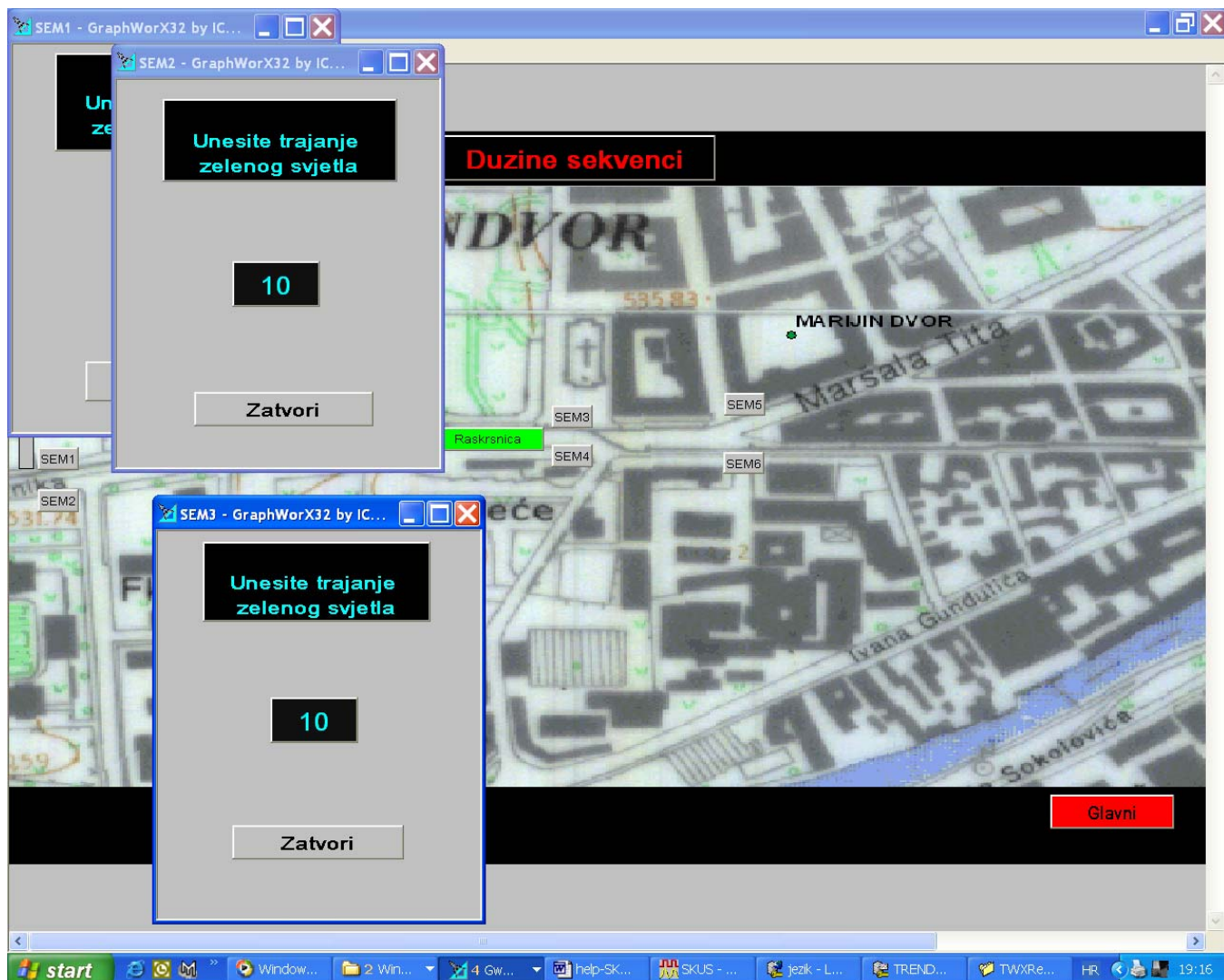

Ime	Opis
Zatvori	<i>Dugme koje će zatvoriti ekran GLO_VR</i>
Glavni	<i>Dugme. Povratak na glavni ekran</i>

Kratak opis ekrana:

Ovo je jednostavni ekran koji se sastoji od polja za unos vrijednosti globalnog vremena, tj. Ukupnog vremena trajanja i crvenog i zelenog svjetla na semaforima. Ovo vrijeme je inicijalno postavljeno na određenu vrijednost i ovdje se može promijeniti.

2.4 Dužine sekvence

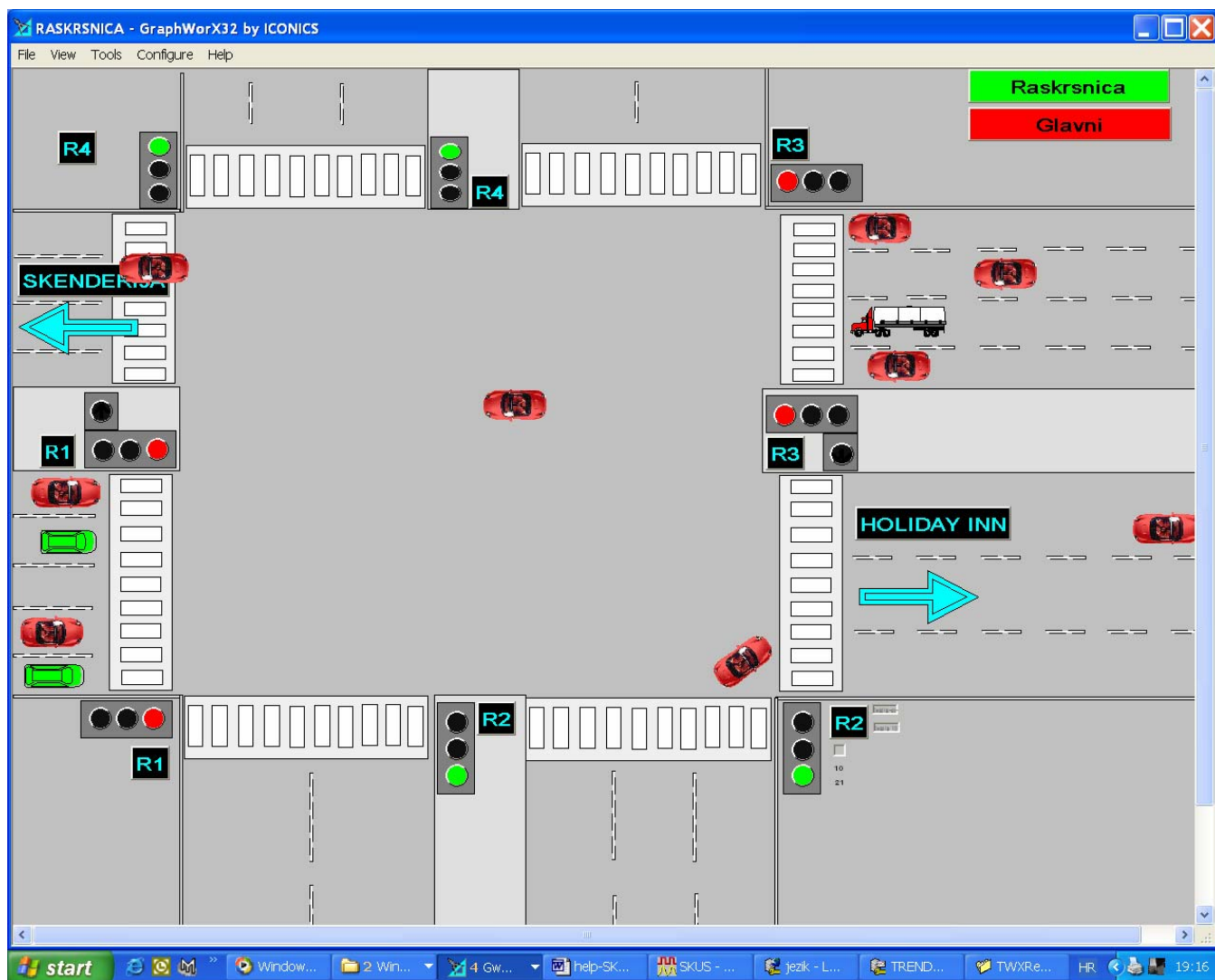
Ime	Opis
SEM 1	Dugme Link na ekran SEM1
SEM 2	Dugme Link na ekran SEM2
SEM 3	Dugme Link na ekran SEM3
SEM 4	Dugme Link na ekran SEM4
SEM 5	Dugme Link na ekran SEM5
SEM 6	Dugme Link na ekran SEM6

Kratak opis ekrana:

Ekran omogućava upis sekvence trajanja zelenog svjetla za pojedinačno za svaki semafor. Pritiskom na bilo koje dugme (SEM1, SEM2, SEM3...) otvara se novi ekran u koji se unosi vrijednost

tajanja zelenog svjetla. Svaki unos se mora potvrditi sa Enter i tek onda postaje važeći. Ove sekvence trajanja zelenog svjetla su inicijalno postavljene na određenu vrijednost i ovdje ih korisnik može mijenjati.

2.5 Raskrsnica

Kratak opis ekrana:

Ekran prikazuje raskrsnicu Marijin Dvor sa pravcem prema Holiday Inn-u u jednom smjeru te Skenderiji u drugom. Ovdje se nalaze i auta koja se kreću u skladu sa stanjima na odgovarajućim semaforima. Stanja na semaforima, tj. promjene zelenog svjetla u crveno svjetlo određeno je vremenskim sekvencama unijetim za semafor SEM 3. Pored ovoga, ovdje će se prikazati i zeleni val koji je definisan u ekranu Zeleni val, kao i prelazak na trepteće žuto svjetlo.

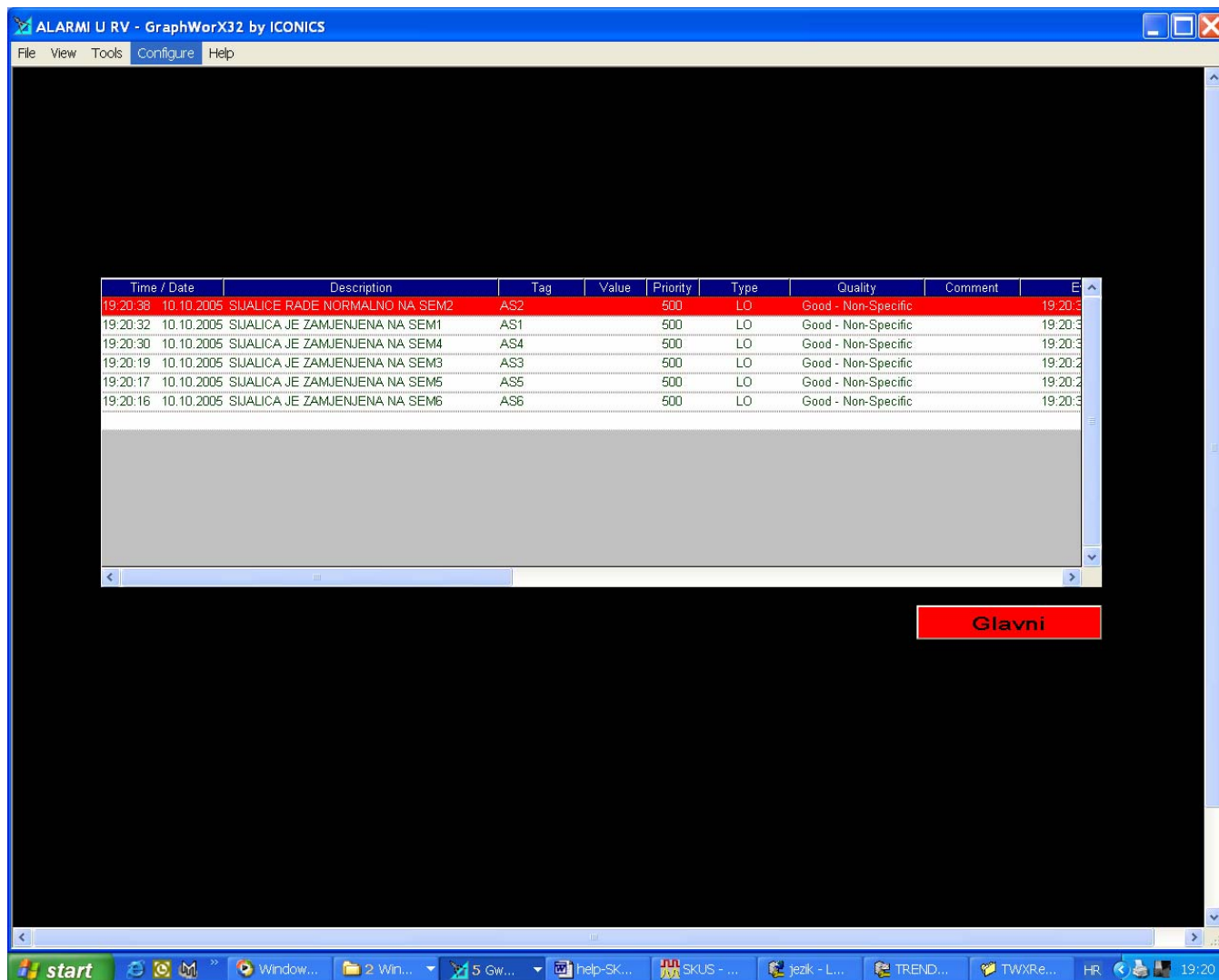
2.6 Brojač prometa i registracija pregornjelih sijalica

Kratak opis ekrana:

U ovom prozoru se broji frekvencija saobraćaja na svakom semaforu za obadva pravca. Također, ovdje imamo i dva Brojača prometa koji se nalaze između SEM5+SEM3 i SEM1 u pravcu Marijin Dvor – Holliday Inn, te između SEM6+SEM4 i SEM2 u pravcu Marijin Dvor – Skenderija.

2.7 Alarmi u RV

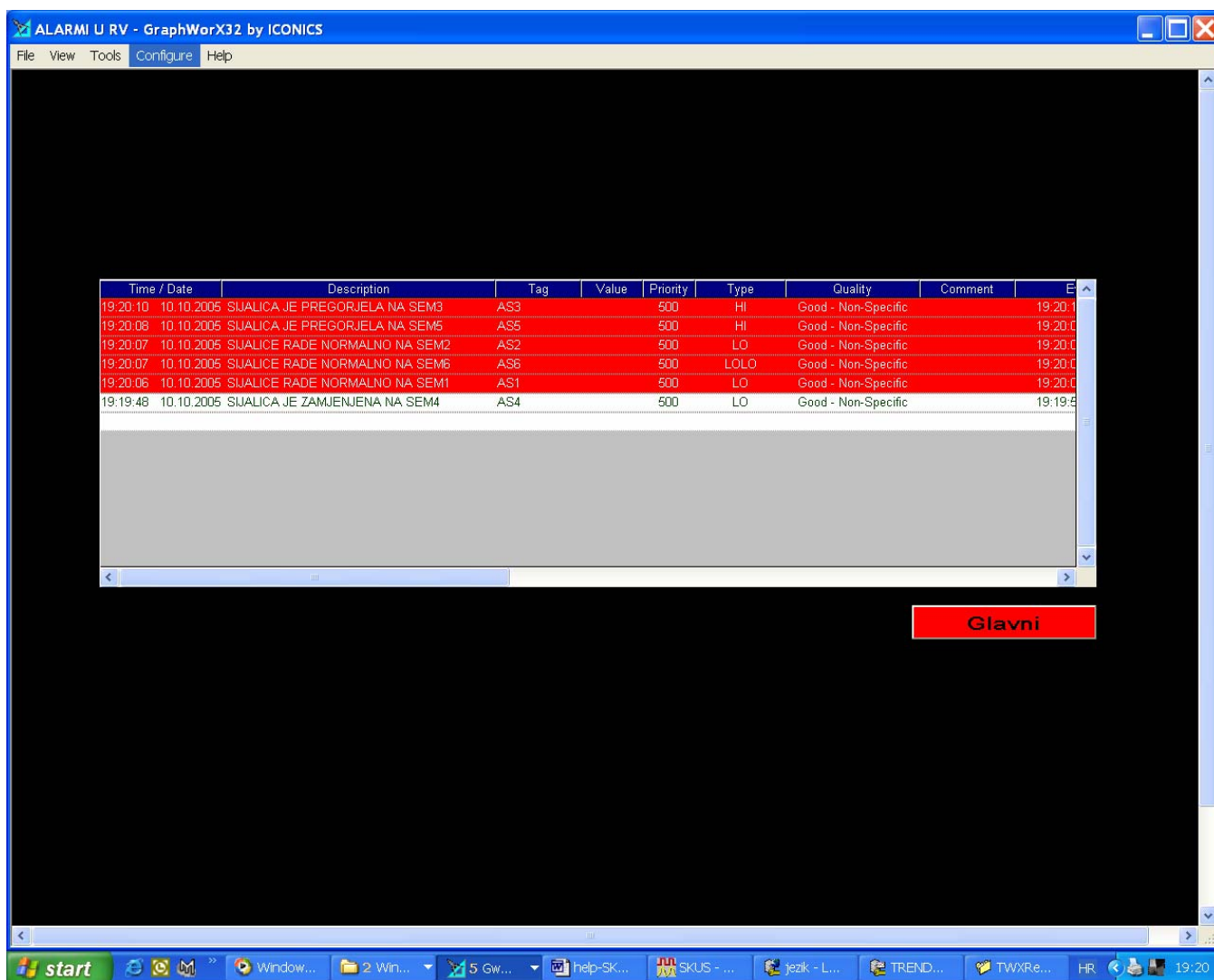

Priority	Prioritet alarma
Time	Opis
Type	Tip alarma može primiti vrijednosti
Time/Date	Vrijeme/Datum aktiviranja alarma
Description	Opis aktiviranog alarma
Tag	Kada se alarm server startuje - OPC Data Access
Quality	Ime varijable (tag-a) na OPC serveru
Value	serveri će slati vrijednosti podataka koji su lošeg
	Vrijednost tag-a na OPC serveru
	(BAD) kvaliteta, dok se mijenja vrijednost ne pokupi

	sa uređaja. Nakon toga, poprima vrijednost GOOD
Comment	Komentari
Event Time	Vrijeme kada alarm prestaje biti aktivan

Specifičnosti ekrana

- Potvrda alarma (Alarm acknowledgement) - dvostrukim klikom lijevog tastera miša na alarm koji se aktivirao (red markiran crvenom bojom) vrši se potvrđivanje alarma

- Pritiskom desnog tastera miša na dio ekrana gdje se prikazuju alarmi dobivamo meni na kojem možemo izabrati opcije:
 - *ACK* – dodatne opcije za potvrđivanje alarma
 - *Sort* – sortiranje alarma po vrijednostima kolona, odozgo prema dole, odozdo prema dole
 - *Filter* - podrazumjeva prikazivanje podataka o alarmima koje sam korisnik odabere nakon kreiranja filtera

2.8 Historijski alarmi

HISTORIJSKI ALARMI - GraphWorX32 by ICONICS

File View Tools Configure Help

SKUS_HAC	_TimeUTC	_TimeMsecs	_Source	_ConditionName	_Eve
SIJALICA JE PREGORJEL	9.10.2005 12:19:38	562	AS1	Limit	9.10.2005 1
SIJALICE RADE NORMAL	9.10.2005 12:19:37	562	AS2	Limit	9.10.2005 1
SIJALICA JE ZAMJENJEN	9.10.2005 12:19:35	562	AS3	Limit	9.10.2005 1
SIJALICA JE ZAMJENJEN	9.10.2005 12:19:36	562	AS4	Limit	9.10.2005 1
SIJALICE RADE NORMAL	9.10.2005 12:19:36	562	AS5	Limit	9.10.2005 1
SIJALICA JE ZAMJENJEN	9.10.2005 12:19:11	562	AS6	Limit	9.10.2005 1
SIJALICE RADE NORMAL	9.10.2005 12:19:39	562	AS1	Limit	9.10.2005 1
SIJALICE RADE NORMAL	9.10.2005 12:19:40	562	AS5	Limit	9.10.2005 1
SIJALICE RADE NORMAL	9.10.2005 12:19:42	562	AS1	Limit	9.10.2005 1
SIJALICA JE ZAMJENJEN	9.10.2005 12:19:43	562	AS2	Limit	9.10.2005 1
SIJALICA JE ZAMJENJEN	9.10.2005 12:19:47	562	AS1	Limit	9.10.2005 1
SIJALICA JE ZAMJENJEN	9.10.2005 12:19:47	562	AS5	Limit	9.10.2005 1
SIJALICA JE PREGORJEL	9.10.2005 12:19:55	562	AS3	Limit	9.10.2005 1
SIJALICA JE PREGORJEL	9.10.2005 12:19:55	562	AS6	Limit	9.10.2005 1
SIJALICA JE PREGORJEL	9.10.2005 12:19:58	562	AS3	Limit	9.10.2005 1

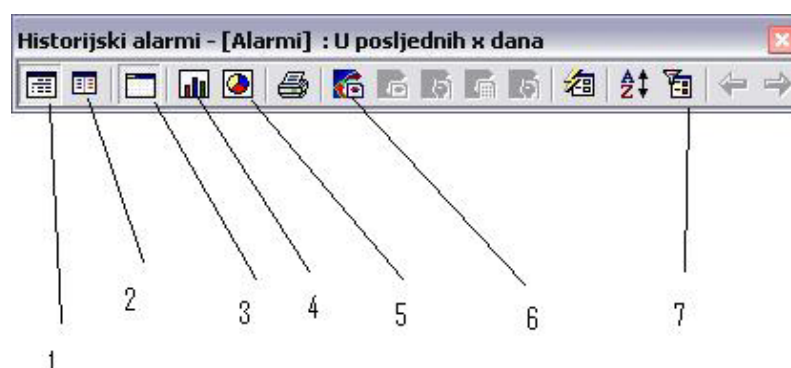
Glavni

start Window... 2 Win... 5 Gw... help-SK... SKUS - ... Jezik - L... TREND... TWXRe... HR 19:19

Ime	Opis
_TimeUTC	Vrijeme aktiviranja alarma(+2 sata)
_TimeMsecs	Opis aktiviranog alarma
_Source	Ime varijable(tag-a) na OPC serveru
_ConditionName	Vrijednost alarma,obično Limit tj. predstavlja stanje varijable na OPC serveru,u ovom slučaju dosegla graničnu vrijednost koja aktivira alarm
_EventTime	Vrijeme kada alarm prestaje biti aktivan

Specifičnosti ekrana

Pritiskom desnog tastera miša na dio ekrana gdje se prikazuju historijski alarmi dobivamo toolbar koji izgleda:

Dugmad za prikaz historijskih alarma su sljedeća:

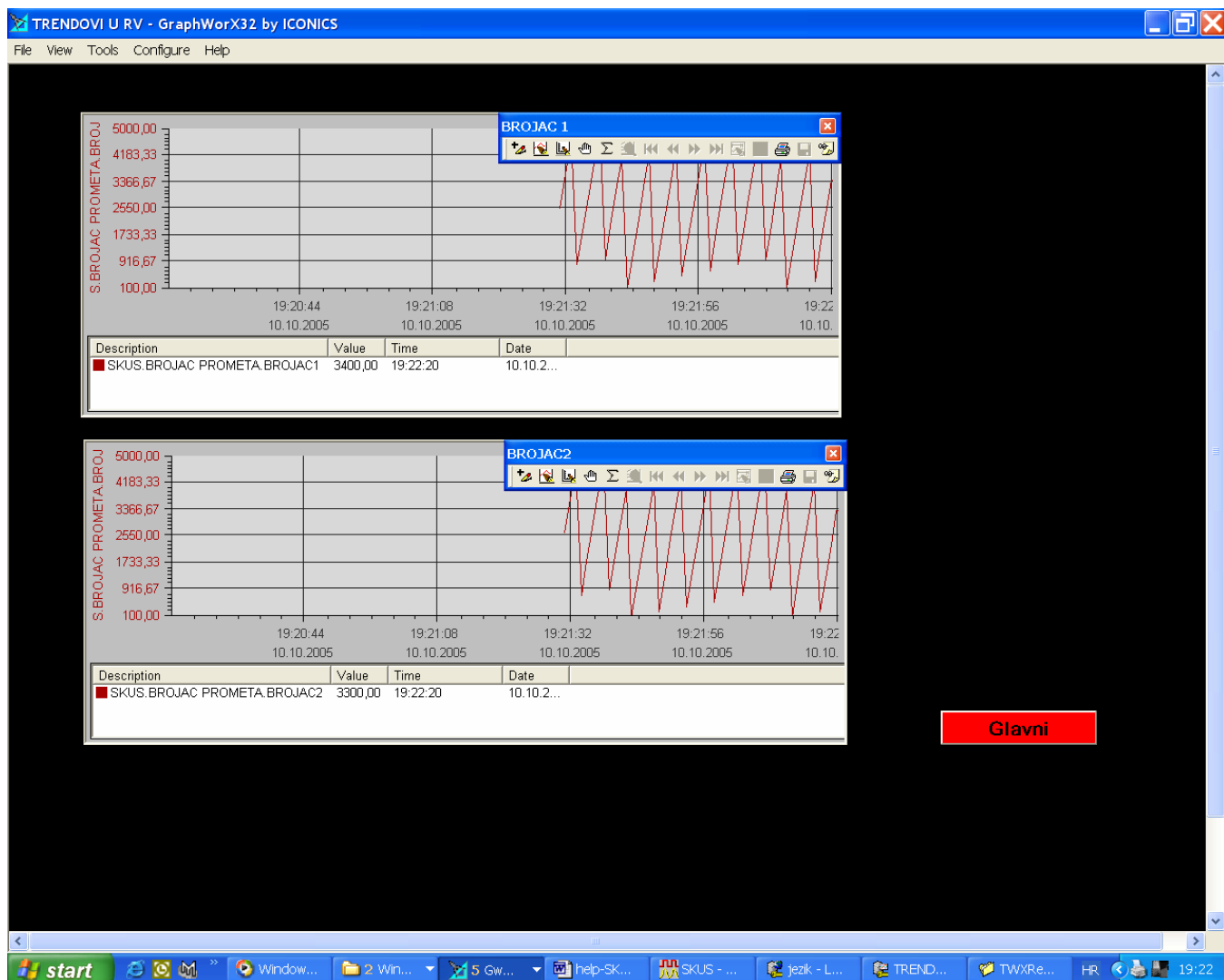
1. *Detailed report* – prikazuje historijske alarme kao što je to predstavljeno na početnoj slici
2. *Alarm summary* – prikazuje rezime alarma koji su se desili u određeno vrijeme
3. *Data grid* – tabelarni prikaz
4. *Chart summary* – grafički prikaz
5. *Chart summary(Pie type)* – grafički prikaz(u obliku pite)
6. *Condensed alarm report* – pokretanje prikaza historijskih alarma u formi izvještaja
7. *Filter alarms* - Podrazumjeva prikazivanje podataka o historijskim alarmima koje sam korisnik odabere nakon kreiranja filtera

2.9 Trendovi u RV

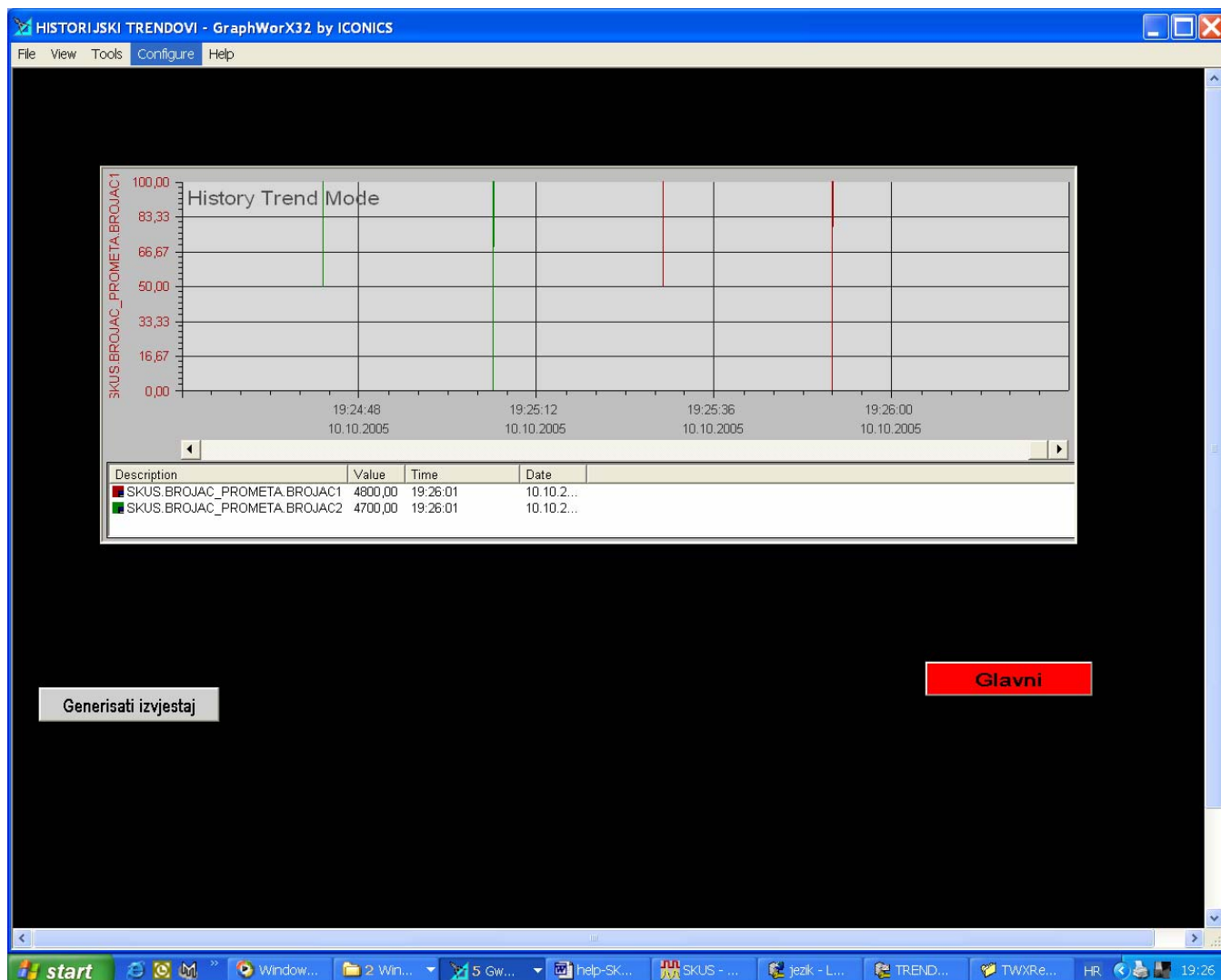

Ovo je online trendiranje.

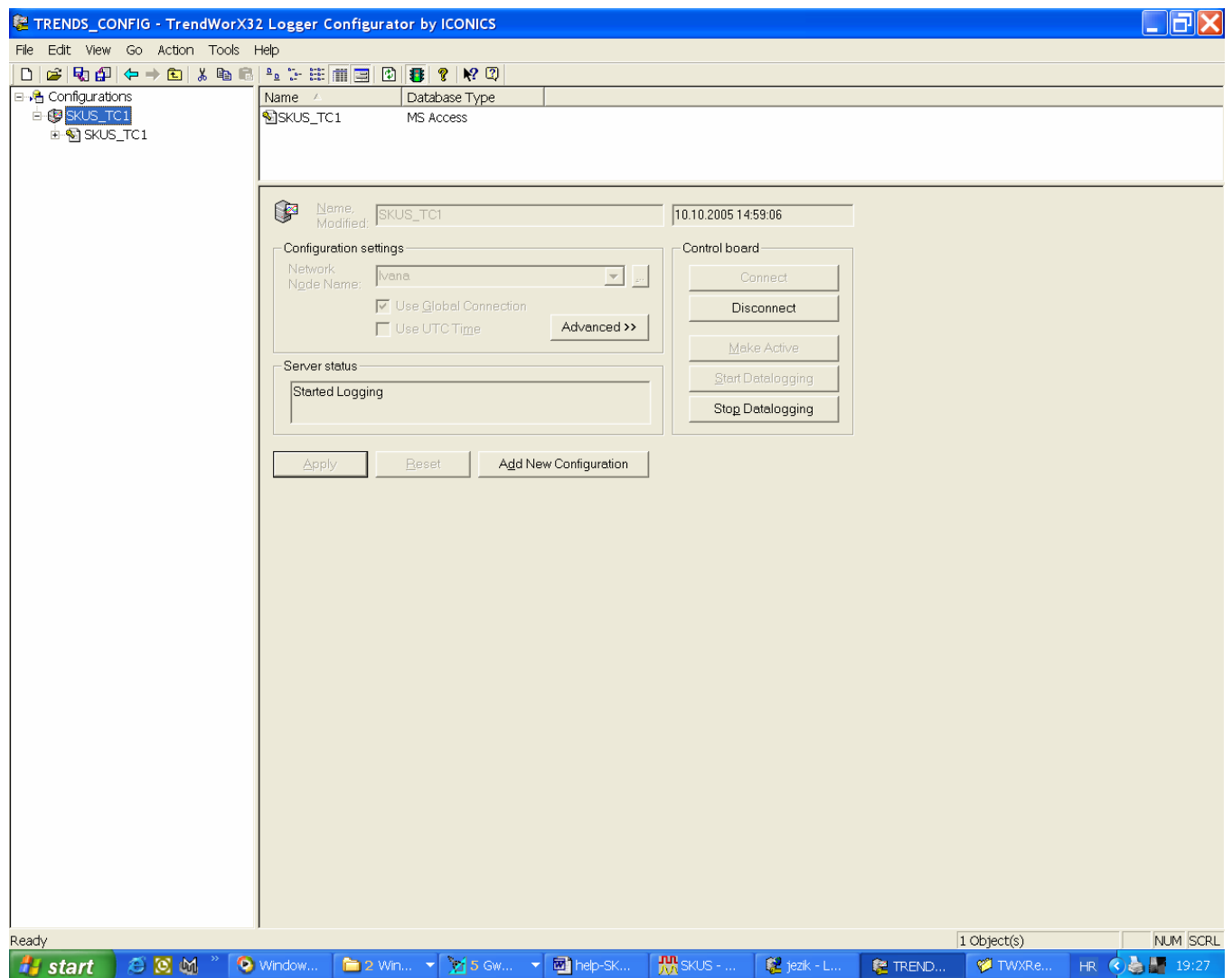
Dvostrukim lijevim klikom na trend mozemo vršiti standardna podešavanja.

2.10 Historijski trendovi

Potrebno je otvoriti TrendLogger i importovati bazu historijskih trendova, zatim se konektovati na nju.

Isto kao kod običnih trendova, dvostrukim lijevim klikom na trend otvara se toolbar sa alatkama. Naročito je bitna alatka za podešavanje intervala trendiranja. Nakon podešavanja intervala trendiranja od pomoći je horizontalni scroll bar.

